

Posudek vedoucího diplomové práce

Studentka:	Bc. et Bc. Monika Mašková
Název práce:	Daseinsanalýza a filosofie Martina Heideggera
Vedoucí:	Mgr. Zbyněk Zicha, Ph.D.

Diplomová práce kolegyně Moniky Maškové je věnována daseinsanalýze a jejímu filosofickému a psychologickému kontextu. Stanovisko traktování tematiky je mezioborové, autorka zaujímá perspektivu filosofickou (fenomenologickou) a psychoterapeutickou, zabývá se mimo jiné otázkou po vztahu filosofie a psychoterapie, problém fundace daseinsanalýzy v Heideggerově myšlení, vybranými fundamentálně-ontologickými motivy, přínosem M. Bosse pro rozvoj daseinsanalýzy a dále představuje současnou podobu (především, avšak nejen) českého pojetí daseinsanalytické terapie (Čálek, Růžička).

Posuzovaná práce má podobu myslivého uvedení do problematiky daseinsanalýzy. Tomu odpovídá jak charakter zpracování práce, který se přemýšlivý a interpretativní, tak její stavba, jež opisuje oblouk vycházející z Patočkovy platonské inspirace péčí o duši, jdoucí přes fenomenologickou a existenciální tematiku (především analytika dasein) a směřující k představování specifík daseinsanalýzy jako psychoterapeutického směru.

Na zpracování tematiky oceňuji smysluplnou reflexi vzájemného pronikání a prolínání filosofie a psychoterapie, dále to, že autorka vstoupila na pole nezpevněných významových souvislostí (teoretické uchopení daseinsanalýzy), velmi dobře ustála náročnost sledované tematiky a obtížnost porozumění pramenným myslitelům (Patočka, Heidegger, Boss) a nebála se vlastním interpretováním ohledávat podstatné a obtížně uchopitelné motivy (např. existenciály, genetickou vazbu daseinsanalýzy k psychoanalýze apod.). Sympatické je, že její práci procházejí právě některé z těch nejzásadnějších intencí daseinsanalýzy (spojených s porozuměním otevřenosti pobytu, bytí-ve-světě, ponechavosti) a že též konkrétní interpretace vybraných motivů mají svoji vnitřní logiku, vyjadřují to, že autorka je na cestě dobrého porozumění.

Jako každé autorské uchopení problematiky, také autorčino zpracování má svá citlivější místa, přičemž některá mohou být dána též povahou traktované tematiky a nemusejí vyplývat z výzkumného selhání. Nepřesnosti či nejednoznačnosti mohou vyplývat z obtížnosti pramenné literatury, z určitého nezakotvenosti oborou, taktéž z například z omezené zkušenosti autorky se samotnou daseinsanalýzou a s diskurzem, který ji provází (a který se ne vždy obráží

v odborné literatuře). Některé pasáže diplomové práce kolegyně Maškové mohou místy v interpretacích vyznívat nejednoznačně či víceznačně (může být dáno též stylem), nebo lehce zkratkovitě tam, kde se diplomantka nemůže opřít o vlastní zkušenost terapeuta. O to více si však zaslouží ocenění to, že se diplomantka do zvolené problematiky úspěšně ponořila a zorientovala se v ní; zde je třeba též přijmout, že mnohá témata musí v člověku dlouhodobě zrát, aby ze sebe vydala počet.

Kolegyně Mašková svojí prací prokázala, že podstatná témata vidí, má pro ně cit a je připravena s nimi dále pracovat. Cenné je tedy úspěšné vstoupení na cestu tázání a dobré zorientování se ve zvolené významové krajině. Z mého úhlu pohledu by práci prospělo, kdyby v ní autorka více uplatňovala přímé citace a o něco více systematicky čelila zvoleným problémům, než interpretativně referovala – ovšem dlužno podotknout, že takové pojetí zpěčování může u takto obtížné problematiky být již za hranicí možností diplomové práce pedagogického typu studia. Zajímavé by též bylo zohlednit vliv Heideggerova myšlení po obratu na daseinsanalýzu.

Z formálního hlediska práce splňuje potřebné požadavky. Diplomová práce obsahuje všechny požadované prvky, je smysluplně strukturována, opírá se o relevantní zdroje. Diplomantka se drží pravidel pro práci s literaturou – cituje dle normy APA, jen občasně s mírnými nedostatky (např. na s. 47 chybějící uvedení stánky u přímé citace, nebo laxnější odkazování na internetové stránky – viz např. s. 59). Drobné gramatické či stylistické nedostatky nemají vliv na kvalitu práce.

Závěr: Závěrečná práce kolegyně Moniky Maškové obráží její porozumění náročné tematice, prokazuje autorčinu schopnost teoreticky a původně myslet. Posuzovaná práce splňuje podmínky kladené na závěrečné práce v příslušném oboru a já ji vřele doporučuji k obhajobě.

Podněty k přemýšlení, **otázky do rozpravy:**

1. Co je podle Vás základní specifikou daseinsanalytického přístupu k vedení rozhovoru. V čem spatřujete rozdíl mezi rozhovorem daseinsanalytickým a psychoanalytickým?
2. Kde nalézáte omezení daseinsanalytického terapeutického přístupu?
3. Jistě existuje napětí mezi Heideggerovým filosofickým uchopením existence a mezi psychologickým/psychoterapeutickým pojetím člověka; toto napětí lze rozpoznat též mezi Heideggerovým myšlením a daseinsanalýzou jako takovou. Dokázala byste na základě svého prostudování problematiky uvést některé motivy (pojmy), jež mohou odlišně chápány u filosofů a psychoterapeutů?

V Praze 2. 1. 2021

.....
Zbyněk Zicha